

Ἡ ΦΙΛΟΣΤΟΡΓΟΣ ΜΗΤΗΡ.

Ἄκουε υἱὲ παιδείαν πατρός σου καὶ μὴ ἀπόσῃ θεσμούς μητρός σου· στένον γὰρ χαρίτων ἐξῆ σῆ κορυφῇ, καὶ κλοιδόνηχρύσειον περὶ σὴ τραχήλῳ.»
 Παροιμίαι Σολομώντος.

Ἐκδίδεται κατὰ Πέμπτην ὑπὸ Μ. Δ. Σακκοῤῥάφου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΑΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἀθήναις	δραχ. 6.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις	» 7.
Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ	» 10.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῷ Ταχυδρομείῳ.

Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις παρὰ τοῖς ΚΚ. ταχ. Ἐπιστάταις.

Ἐν τῇ Ἀλλοδαπῇ παρὰ τοῖς Ἑλληνικοῖς Ταχυδρομείοις καὶ ἐν ἑλλείψει τούτων παρὰ τοῖς ΚΚ. Προξένοις.

Ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ τῷ Βιβλιοπ. Κ. Α. Δεπάτζα.

Ο ΜΕΓΑΣ ΣΕΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΛΙΣΒΩΝΟΣ ΤΟΙ 1755.

Οὐδέποτε, ὦ φίλοι παῖδες, ὑπῆρξεν ὠραιότερα πρωία ἐπὶ τὴν πρώτην Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1755. Ὁ ἥλιος ἔλαμψε καθαρῶτατος, καὶ ὅλον τὸ στερέωμα τοῦ οὐρανοῦ ἦτο ἐπὶ ἁλῶς γαλήνιον καὶ ἐξάστερον. Οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον σημεῖον προμήνυμα ἐφαίνετο τοῦ προσεγγίζοντος συμβάντος, τὸ ποῖον ἐν διαστήματι ὀλίγων λεπτῶν κατέστησε τὴν ἀκροπόλιν, πλουσίαν, καὶ πολυάνθρωπον πόλιν Λισβῶνα, δηλ. πρωτεύουσαν τῆς Πορτογαλλίας, θέαμα γενικοῦ τρόμου καὶ οὐδύνης.

Τὴν πρωίαν τῆς ὀλεθρίας ταύτης ἡμέρας, μεταξὺ τῆς ἐνάτης καὶ δεκάτης ὥρας ἐκαθήμεν, λέγει ὁ συγγραφεὺς, εἰς τὴν θάλαμόν μου, καὶ εἶχον ἀκριβῶς τελειωμένην ἐπιστολήν πρὸς αἰφνης ἢ τράπεζα ὅπου ἔγραφον ἤρχισε νὰ τρέμη ἐλαφρῶς, τὸ πρᾶγμα τοῦτο μὲ ἐξέπληξε, διότι ἀπὸ τὸν ἀνεμὸν οὐδὲ φωνὴν ἐσήκουον. Ἐνῶ ἐσκεπτόμην περὶ τοῦ πόθεν προήρχετο τὰ αἰφνης ὀληθρία ἤρχισε νὰ κλονίζηται ἐκ θεμελιῶν, τὸ ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπέδωκε εἰς τὸν κρότον τῶν διαβαινόντων ἀμαξῶν· ἀλλὰ προσεκτικώτερον ἀκροασθεὶς, ἐνόησα ὅτι προήρχετο ἀπὸ φοβερόν ὑπόγειον θόρυβον ὁμοιάζοντα μὲ τὸν ἤχον μακρινῆς βροντῆς. Ὅλα ταῦτα συνέδησαν εἰς διάστημα ὀλίγωτερον ἐνὸς λεπτοῦ. Ἦδη ἤρχισα νὰ φοβῶμαι, καθὼς ἔπόμενον, μήπως ὁ θόρυβος ἠδύνατο πιθανῶς νὰ ἦναι προμήνυμα πλησιάζοντος σεισμοῦ.

Ὅθεν ἐρρίψα τὸν κάλαμόν μου, καὶ σηκωθεὶς ἔμεινα πρὸς στιγμήν εἰς ἀμφιβολίαν, ἐὰν ἔπρεπε νὰ μείνω εἰς τὸν κοῦρὸν νὰ μου, ἢ νὰ τρέξω εἰς τὸν δρόμον· ἀλλ' εὐθὺς συνῆλθον τὸν ἑαυτόν μου· φρικωδέστατος κτύπος προσέβαλε τὰ ἴματά μου, ὡς ἐὰν εἶχον κατακρημνωθῆ διὰ μιᾶς πάντα τὰ κτιριακά κτιρίσματα τῆς πόλεως. Ἡ οἰκία ὅπου ἐκαθήμεν, ἐσε-

μετὰ τὸσαύτης ὀρμῆς, ὥστε πάραυτα ἡ στέγη κατέπεσεν· ἐὰν καὶ τὸ δωμάτιόν μου (τὸ ὁποῖον ἦτο εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα), δὲν ἔπαθε τὸ ἴδιον, ὅμως πᾶν πρᾶγμα ἐβλήθη ἀπὸ τὴν θέσιν του, καὶ ἐγὼ μόλις ἠδυνάμην νὰ στέκωμαι ὀρθίος. Δὲν ἐπρόσμενον λοιπὸν ἄλλο παρὰ νὰ καταπλακωθῶ καὶ νὰ χαθῶ· ἐπειδὴ οἱ τοῖχοι ἐξηκολούθουν νὰ σειώνται ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐκεῖ φοβερώτατα, καὶ ν' ἀναοίγωσιν εἰς πολλὰ μέρη μεγάλα· καὶ δὲ πέτραι ἐπιπτον πανταχόθεν ἀπὸ τὰς σχισμὰς τῶν τοίχων, καὶ τὰ ἄκρα τῶν πλείστων δοκῶν ἐξῆλθον ταυτόχρο- νως ἀπὸ τὸν τόπον των. Ὁ οὐρανὸς διὰ μιᾶς τόσον ἐσκοτεινίσασεν, ὥστε δὲν ἠδυνάμην πλέον νὰ διακρίνω τίποτε. Ἦτο σκοτὸς ψηλαφητόν, ὡς τὸ τῆς Αὔγουπτου εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Φαραῶν· τοῦτο δὲ προῆλθε βεβαίως, ἀπὸ τὰ ὑπερμεγέθη πυκνὰ σύννεφα τοῦ κονιορτοῦ καὶ ἀσβέστου, τὰ ὁποῖα ἐσηκώθησαν ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν κρημνισθέντων οἰκοδομημάτων, ἢ καλῶς τινες ἀναφέρουσιν, ἀπὸ θειασφῶδεις ἀναθυμιάσεις. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι, ὅτι ἠσθαινόμην τὸν ἑαυτόν μου σχεδὸν πεπνυγμένον, περίπου δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας.

Εὐθὺς ἀφοῦ τὸ σκοτὸς ἤρχισε νὰ διασκορπίζηται, καὶ ἡ ὀρμὴ τοῦ σεισμοῦ νὰ καταπαύη, τὸ πρῶτον ἀντικείμενον, τὸ ὁποῖον παρετήρησα εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἦτο γυνὴ τις καθήμεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, μὲ νήπιον εἰς τὰς ἀγκάλας, κατασκοπισμένη, ὡχρὰ καὶ τρέμουσα. Τὴν ἠρώτησα πῶς ἦλθεν ἐκεῖ, ἀλλὰ τόσον ἐκστατικὴ ἦτο, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀποκριθῆ διόλου. Μόλις ἠδυνήθη νὰ μὲ ἐρωτήσῃ μεγάλως ἀγωνισάσα, ἐὰν δὲν ἐνόμιζον, ὅτι ἐφθασέ τὸ τέλος τοῦ κόσμου· ταυτόχρονα παρεπονέθη, ὅτι ἐπνίγετο, καὶ μὲ παρεκάλεσεν, ἐὰν ἤθελον, νὰ τῆς δώσω ὀλίγον νερὸν νὰ πίνῃ. Τῆς εἶπον, ὅτι δὲν ἔπρεπε εἰς τοιαύτην ὥραν νὰ ζητῆ νὰ καταπαύσῃ τὴν δίψαν τῆς, ἀλλὰ νὰ σώσῃ τὴν ζωὴν τῆς, ἐπειδὴ ἡ οἰκία ἦτο

ἐτοίμη νὰ πέσῃ ἐπάνω μας καὶ εἰς δεύτερον σεισμόν ἤθελε βεβαίως μᾶς καταπλακώσει.

Κατέβην ἐσπευσμένως τὴν κλίμακα μετὰ τῆς γυναίκος, ἡ ὁποία μὲ ἐκράτει ἀπὸ τὴν χεῖρα, καὶ ἐπορεύθη κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὁδοῦ, τὸ ὁποῖον φέρει πρὸς τὸν ποταμὸν Τάγον· ἀλλ' εὐρὼν τὴν δίοδον ταύτην ἐξ ὀλοκλή- κλήρου πεφραγμένην ἀπὸ τὰς καταπεσούσας οἰκίας, ἐστρά- φην ὀπίσω καὶ ἐδοήθησα τὴν γυναῖκα νὰ ὑπερπηδήσῃ μεγά- λον τινὰ σωρὸν ἐρειπίων μὲ οὐχὶ μικρὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς μου. Ἦδη ἐνῶ ἐμβαίναμεν εἰς τὴν ὁδόν, ἐπειδὴ δὲν ἦδυνά- μην νὰ περάσω ἀπὸ μέρος τι ἄνευ τῆς βοήθειας τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν μου συνάμα, τῆς εἶπα νὰ μὲ ἀφήσῃ ἐλεύθε- ρον, τὸ ὁποῖον καὶ ἔπραξε, μείνασα ὀπίσω μου δύο ἢ τρεῖς πό- δας. Ἄλλ' ὦ! θέαμα φρικῶδες! Πάραυτα ὑπερμεγέθης τις λίθος ἔπεσεν ἀπὸ κλονούμενον τοῖχον, καὶ κατεσύντριψεν αὐ- τὴν τε καὶ τὸ παιδίον!

Ἐμελλον ἤδη νὰ διαβῶ στενόμακρον ὁδόν, τῆς ὁποίας αἱ οἰκίαι καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἦσαν τετράστεγοι ἢ πεντάστεγοι, ὅλαι παλαιόταται, καὶ αἱ περισσότεραι τῶν ὁποίων ἦσαν κρη- μνισμέναι, ἢ ἐξηκολούθουν νὰ κρημνίζωνται καὶ νὰ φοβερίζω- σιν εἰς πᾶν βῆμα νὰ καταπλακώσωσι τοὺς διαβάτας· πολλοὶ ἔκειντο φονευμένοι ἐνώπιόν μου, ἢ (τὸ μᾶλλον ἀξιοθρήνητον) τόσον πληγωμένοι, ὥστε δὲν ἦδύναντο νὰ κινηθῶσι, διὰ ν' ἀ- ποφύγωσι τὸν φανερόν ὄλεθρον. Ἐπειδὴ ὁμως ἡ διατήρησις τῆς ζωῆς εἶναι ὁ πρῶτος νόμος τῆς φύσεως, ἐπροχώρουν ὅσον ἠδυνάμην τάχιστα, καὶ διαβὰς τὴν στενὴν ὁδόν, εὐρέθην σῶος εἰς τὸν εὐρύχωρον τόπον τὸν ἐνώπιον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγ. Παύλου, ἥτις πρὸς ὀλίγου εἶχε κατακρημνισθῆ καὶ καταχῶσει μέγα μέρος ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ ἐκκλησιαζομένων! Ἐνταῦθα ἐστάθην ὀλίγον σκεπτόμενος τί ἔκρεπε νὰ κάμω

ἀλλὰ μὴ εὐρίσκων τὸν ἑαυτὸν μου εἰς ἀσφάλειαν, ἀνέβην τὰ ἐρείπια τοῦ δυτικοῦ μέρους τῆς ἐκκλησίας, διὰ νὰ φθάσω εἰς τὴν ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, ὥστε νὰ εὐρίσκωμαι ὅσον τὸ δυ- νατὸν ἀπομεμακρυσμένος ἐκ τῶν ἐτοιμοβρόπων οἰκιῶν, αἱ ὁποῖαι εἰς τὸν ἐλάχιστον σεισμόν ἔμελλον νὰ καταπέσωσι.

Τοῦτο μετὰ τινα δυσκολίαν κατώρθωσα, καὶ παρὰ τὴν ὄ- χθην τοῦ ποταμοῦ εὐρον παμπληθῆ συρρόην ἀνδρῶν καὶ γυ- ναικῶν, πάσης τάξεως καὶ βαθμοῦ. Ὅλοι οὗτοι, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος κίνδυνος εἶχε συναθροίσει ἐκεῖ, ὡς εἰς τόπον ἀσφα- λείας, προσηύχοντο γονατιστοί, κάτωχροι ὡς νεκροί, καὶ κτυ- πῶντες τὰ στήθη των, καὶ ἐπικαλούμενοι ἀκαταπαύτως τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ.—Ἐνῶ προσηυχόμεθα ἐπῆλθε καὶ ὁ δεύτε- ρος μέγας σεισμός ὀλίγον τι ἐλαφρότερος ἀπὸ τὸν πρῶτον, καὶ ἀπετελείωσε τὴν καταστροφὴν τῶν οἰκιῶν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἤδη πολὺ βεβλαμμέναι! Ὁ φόβος ἤδη ἔγεινε τόσον γε- νικός, ὥστε οἱ κλαυθμοὶ καὶ ὀδυρμοὶ ἠδύναντο ν' ἀκουσθῶσιν εὐκρινῶς εἰς ἰκανὴν ἀπόστασιν· ταύτοχρόνως ἠκούσαμεν τὴν πτῶσιν τῆς παρακειμένης ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας οἱ καταπε- σόντες λίθοι, πολλοὺς μὲν ἀφήκαν εἰς τὸν τόπον, πολλοὺς δὲ θανατηφόρως ἐπλήγωσαν. Ἡ ὁρμὴ τοῦ σειμοῦ τούτου ἦτο τόσον μεγάλη, ὥστε μόλις ἠδυνάμην νὰ κρατῶμαι ἐπὶ τῶν γονάτων μου, εἰς τινὰς δὲ περιστάσεις ἦτο καὶ τοῦ πρώτου φοβερώτερος. Αἰφνης ἤκουσα γενικὴν ἀνακραυγὴν· «Ἡ θά- λασσα ἔρχεται ὅλοι ἐχάθημεν!» Στρέψας δὲ τοὺς ὀφθαλμούς μου πρὸς τὸν ποταμὸν Τάγον, ὅστις εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος εἶ- ναι σχεδὸν τέσσαρα μίλια πλατύς, εἶδον αὐτὸν ὑψωμένον καὶ φουσκωμένον εἰς τρόπον ὅλως διόλου ἀκατανόητον· διότι ὁ ἀνεμος οὐδ' ὀλως ἔπνεεν. Ἐν ῥοπῇ ὀφθαλμοῦ ἐφάνη ὀλίγον μακρὰν ἐκεῖθεν μέγας ὄγκος νεροῦ, ἀνυψούμενος ὡς βουνόν. Ἐπλησίασεν ἀφρίζων καὶ ἐσχίσθη ἐπὶ τῆς ὄχθης μετὰ τσαύτης

ὀρμῆς, ὥστε ὅλοι ἐτρέξαμεν διὰ νὰ σωθῶμεν ὅσον τὰ δυνατόν τάχιστα. Πολλοὶ πραγματικῶς ἀφηρηπάσθησαν ὅσον τὸ κατ' ἐμέ, τὴν ἐγλύτωσα εὐθυσά, καὶ βεβαίως, ἐὰν δὲν ἔδραττον μεγάλην τινὰ δοκόν, ἥτις ἔκειτο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ἤθελον μὲ παρασύρει τὰ ὕδατα, τὰ ὁποῖα εὐθὺς σχεδὸν ἐπανέστρεψαν μὲ ἴσην ὀρμὴν εἰς τὸ ρεῖθρόν των.

Ἐπειδὴ δὲ τῶρα ὁ ἐκ τῆς θαλάσσης κίνδυνος ἐφαίνετο ἴσος μὲ τὸν τῆς ξηρᾶς, μόλις ἐγνώριζον ποῦ νὰ καταφύγω διὰ νὰ σωθῶ διὰ τοῦτο ἀπεφάσισα αἰφνιδίως νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ Ἀγ. Παύλου. Ἐδῶ ἐστάθην ὀλίγην ὥραν καὶ παρετήρησα τὰ πλοῖα κινούμενα ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν ὡς ἐν καιρῷ μεγάλης τρικυμίας. Τινῶν δὲ ἐκ τούτων τὰ πλοῖα ἐκόπησαν, καὶ τὰ πλοῖα ἔπεσαν ἔξω εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ Τάγου· ἀλλὰ πάλιν περιστρέφοντο μὲ ἀπίστευτον ταχύτητα, καὶ μεγάλοι τινὲς λέμβοι ἀναποδογυρισθῆσαν ταῦτα δὲ πάντα χωρὶς ἀνεμον. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἡ νεωστὶ κατασκευασθεῖσα προκυμαία ἀπὸ τραχύ μάρμαρον κατεποντίσθη ἐξ ὀλοκλήρου, μεθ' ὅλων τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες εἶχον καταφύγει ἐκεῖ δι' ἀσφάλειαν, δικαίως νομίζοντες ἑαυτοὺς ἐκτὸς κινδύνου. Συγχρόνως πάμπολλαι λέμβοι καὶ μικρὰ πλοῖα ἠγκυροβολημένα πλησίον αὐτῆς (ἅπαντα γεμάτα ἀπὸ ἀνθρώπων, οἵτινες εἶχον καταφύγει ἐκεῖ διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν), κατεβρόφθησαν ὡς ἀπὸ ἀνεμοστρόβιλον καὶ οὐδέποτε πλέον ἀνεφάνησαν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο φρικαλέον περιστατικόν, δὲν εἶδον μὲν μὲ τοὺς ἰδίους μου ὀφθαλμούς, καθότι συνέβη ἐν τέτρατόν τοῦ μιλίου μακρὰν ἀπὸ τὸ μέρος ὅπου εὕρισκόμην, ἀλλὰ τὸ ἤκουσα ἀπὸ πολλοὺς πλοῖαρχους, οἵτινες ἦσαν ἀραγμένοι πλησίον τῆς προκυμαίας, καὶ οἵτινες εἶδον ὅλην τὴν καταστροφὴν. Εἰς ἐξ αὐτῶν μὲ ἐπληροφόρησεν, ὅτι διαρκούσης τοῦ δευτέρου σεισμοῦ, παρετήρησεν ὅλην τὴν πόλιν

κινουμένην ἔμπροσθεν καὶ ὀπίσθεν, καθὼς ἡ θάλασσα ὅταν προσεγγίξῃ τρικυμία· καὶ ὅτι ἡ ταραχὴ τῆς γῆς ἦτο τόσον μεγάλη καὶ εἰς τὸ βάθος αὐτὸ τοῦ ποταμοῦ, ὥστε ἡ μεγάλη του ἠγκυρα ἀνεβρίφθη καὶ ἐφάνη πλεύουσα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων· ὅτι ἀμέσως εἰς τὴν ἕκτατον ἐκείνην περιστασιν, ὁ ποταμὸς ἀνυψώθη διὰ μιᾶς σχεδὸν εἰκοσι πόδας, καὶ παρευθὺς κατεκάθησεν· κατὰ δὲ τὴν στιγμὴν ταύτην εἶδε τὴν προκυμαίαν, μὲ τὸ ἐπ' αὐτῆς συνηθροισμένον ἄπειρον πλῆθος καταποντιζομένην, καὶ συγχρόνως τὰς λέμβους καὶ τὰ πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἦσαν πλησίον αὐτῆς, ἐπίσης νὰ βυθισθῶσιν εἰς τὸ ἀνοιχθὲν χάος, τὸ ὁποῖον ὑποθέτει, ὅτι πάραυτα συνεκλήθη, διότι οὐδὲν ἴχνος ναυαγίου ἐφάνη ποτὲ μετὰ ταῦτα. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὑπῆγα ὁ ἴδιος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθην νὰ εἶρω οὐδὲ τὰ ἐρείπια τοῦ τόπου ἐκείνου, ὅπου ἄλλοτε ἔκαμαν τόσον εὐχαρίστους περιπάτους· τὸν εὖρον ὅλον βαθέα ὕδατα, καὶ εἰς τινὰ μέρη τόσον βαθέα, ὥστε μόλις ἠδύνατο νὰ καταμετρηθῶσι.—Δὲν ἤμην μακρὰν τῆς πλατείας τοῦ κοιμητηρίου τοῦ Ἀγ. Παύλου, ὅτε ἠσθάνθην τὸν τρίτον σεισμόν, κατὰ τὸν ὁποῖον, καὶ τοι ὀλιγώτερον ὀρμητικὸν τῶν δύο πρώτων, ἡ θάλασσα ὅμως ὀρμήσασα ἐκ νέου πρὸς τὴν ξηρὰν, ἐπέστρεψεν εἰς τὰ ὀπίσω κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον. Παρετήρησα δὲ, ὅτι τὰ ὕδατα ἀπεσύρθησαν τόσον ὀρμητικῶς, ὥστε πλοῖα τινὰ, τὰ ὁποῖα ἔπλεον εἰς ἐπτὰ ὀργυῖας ὕδατος ἀφῆθησαν ὅλως ἀέλου εἰς ξηρὰν.

Ἴσως νομίζεις τὴν ὑπόθεσιν τελειωμένην· ἀλλὰ φεῦ! Τὰ δεῖνὰ τῆς ἡμέρας ταύτης ἀρκοῦσι νὰ γράψῃ τις ὀλοκλήρον βιβλίον. Περὶ λύχνων ἀφᾶς, ἄλλο θέαμα παρέστη ἐνώπιόν μας, καὶ αὐτὸ φρικτόν, ἀλλὰ ὀλιγώτερον τῶν μέχρι τοῦδε προεκτεθέντων. Πανταχόθεν τῆς πόλεως ἐφάνησαν φλόγες τόσον λαμπραί, ὥστε ἠδυνάμην ν' ἀναγινώσκω. Χωρὶς ὑπερ-

βολὴν δύναται τις νὰ εἶπῃ, ὅτι ἡ πόλις εἶχεν ἀνάψει ἐν μιᾷ εἰς ἑκατὸν διαφοροὺς θέσεις, καὶ ἐξηκολούθει καιομένη ἐπὶ ἕξ ἡμέρας κατὰ συνέχειαν, χωρὶς διακοπῆν, ἢ χωρὶς κάμωσι τὴν παρχμικρὰν ἀπόπειραν διὰ νὰ σταματήσῃ τὴν πρόοδον τοῦ πυρός· τσαύτη ἦτο ἡ συμφορὰ καὶ κατάπληξις τῶν ἐπιζησάντων. — Δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ πιστεύσω, ὅτι τρομερὰ αὕτη πυρκαϊὰ προήλθεν ἀπὸ τινος ὑπόγειου ἔκρηξι· ἀλλ' ἀπὸ τὸ ἀκόλουθον αἶτιον, ὡς ἐπληροφορήθη ἐπιτετατά. Κατὰ τὴν πρώτην Νοεμβρίου τελεῖται ἡ ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Πάντων ἕκαστον λοιπὸν θυσιαστήριον, εἰς ἑκάστην ἐκκλησίαν καὶ παρεκκλήσιον (ὅπου ἦσαν περισσότερα τῶν εἰκοσίων) ἐφωταγωγεῖτο ὑπὸ πλήθους κηρίων καὶ λαμπάδων, τὰ ὅποια μεταδώσαντα τὸ πῦρ εἰς τὰ παραπετάσματα καὶ τὰς σκεπὰς, τὰς πεσοῦσας ἀπὸ τὸν σεισμόν, ἐξήπλωσαν παρά τὸν ἔμπρησμόν εἰς τὰς γειτονεοῦσας οἰκίας. Τὸ πῦρ ἐπέμεινε κατῆρξεν ὅλην τὴν πόλιν, ἢ τοῦλάχιστον πᾶν ὅπου εἶχε μείνει μεγαλοπρεπὲς καὶ τιμαλφές. — Ὁ ἀριθμὸς τῶν θέντων συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἔσοι ἐκάθησαν, ἢ ἐβλάστησαν κατὰπληκωθέντες μετὰ ταῦτα, ἐξορύττοντες εἰς τὰ ἐρείπια, ὑποτίθεται, κατὰ τὸν ἐλάχιστον ὑπολογισμόν, ὡς ὑπερβαίνων τὰς ἐξήκοντα χιλιάδας. Οὕτως ἡ ἐκτεταμένη καὶ βαθύπλουτος αὕτη πόλις δὲν εἶναι τώρα εἰμὴ σωρὸς ἐρειπίων· οἱ πλοῦσοι καὶ πτωχοὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἶναι ἴσοι καὶ τινες χιλιάδες οικογενειῶν, αἵτινες προχθὲς ἀκόμη ἔβλεπον ἐν ἀφθονίᾳ καὶ τρυφῇ εἶναι ἤδη διεσκορπισμέναι εἰς τὰς ἀγροὺς, στεροῦμενοι τῶν πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων, καὶ μὴ εὐρίσκουσαι μηδένα δυνάμενον νὰ τὰς συνδράμῃ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ).

Γ. Δ. Σ.

Τὸ κράτος τοῦ Ποσειδῶνος.

* Ἄς ἐμβῶμεν ὁμοῦ, ὡς φίλτατοι παῖδες, εἰς τὸ πλοῖον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον βλέπομεν ἀραγμένον εἰς τὴν παραλίαν, καὶ ἄς πλεύσωμεν ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυμάτων. Ταξειδεύοντες δὲ τοιουτοτρόπως θέλομεν γνωρίσει θεότητάς τινος, αἱ ὁποῖαι δὲν ἐξέρχονται ἀπὸ τὰ θαλάσσια ὄριά των, καὶ περὶ τῶν ὁποίων ἡ μυθολογία ἀναφέρει πολλοὺς καὶ περιέργους μύθους.

Ἐνθυμείσθε, ὅτι ὁ Ποσειδῶν ἔλαβεν εἰς μερίδιον τὸ κράτος τῆς θαλάσσης, ἡ ὁποία σκεπάζει, ὡς ἤξευρετε ἐκ τῆς Γεωγραφίας σας, τὸ περισσότερον μέρος τῆς ὑδρογείου σφαιράς. Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ εὐχαριστηθῇ εἰς τὸ βασιλεῖον, τὸ ὁποῖον τοῦ ἔλαχεν ἀλλὰ φαίνεται, ὅτι ἐπεθύμησε καμμίαν ἄλλην κυριαρχίαν, διότι ταχέως ἐσυγχίσθη μὲ τὸν Δία, ὁ ὁποῖος παρευθὺς τοῦ ἀφῆρσε τὸ βασιλικὸν σκήπτρον, καὶ τὸν ἐξώρισεν ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν γῆν.

ΑΘΗΝΑ (σχ. 13.)

ΠΟΣΕΙΔΩΝ (σχ. 14.)

Λοιπὸν ὁ θεὸς οὗτος μὴ γνωρίζων τί νὰ κάμῃ, κατέφυγεν εἰς τὸν Λαομέδοντα βασιλεῖα τῆς Τρωάδος, ὅστις ἐκτίθει τότε τὰ τεῖχη τῆς πόλεως, καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ τοῦ δώσῃ ἐργασίαν, λέγων ὅτι ἦτο ἔμπειρος κτίστης. Ὁ ἡγεμὼν ἐκεῖνος ἐδέχθη τὸν ἐξορίστον θεόν, ὅστις παρευθὺς ἤρχισε νὰ ἐργάζεται· ἀλλ' ἀφοῦ ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία, ἠρνήθη ὁ ἀπίστος βασιλεὺς νὰ πληρώσῃ εἰς τὸν ἐργάτην

τὴν συμφωνηθεῖσαν τιμὴν, καὶ διὰ τὴν ἀπιστίαν ταύτην ἀγανακτήσας ὁ Ποσειδῶν, ἀπέστειλεν ἐναντίον τῆς νέας πόλεως θαλάσσιον τέρας, τὸ ὁποῖον κατερέμωνε τὰ περιχώρα καὶ κατέστρεφε τὰ νεόκτιστα τείχη. Ὅθεν ὁ Λαομέδων διὰ νὰ καταπαύσῃ τὴν ὄργην τοῦ θεοῦ, ἠναγκάσθη κατὰ συμβουλήν τοῦ χρησμοῦ, ν' ἀφήσῃ τὴν ἰδίαν του θυγατέρα εἰς τὴν ὄχθην τῆς θαλάσσης διὰ νὰ καταφαγωθῇ ἀπὸ τὸ θαλάσσιον τέρας, τὸ ὁποῖον βεβαίως ἤθελε συμβῆ, εἴαν ἡ βασιλοπαις αὐτῇ δὲν ἐσώζετο ἀπὸ τὸν κίνδυνον ἐκεῖνον διὰ τῆς ἀνδρίας ἐνὸς ἡμιθέου, ὁ ὁποῖος ὠνομάζετο Ἡρακλῆς, καὶ περὶ τοῦ ὁποῖου θᾶσᾶς διηγηθῶ πολλοὺς μύθους. Ἄλλ' ἴσως θὰ μὲ ἐρωτήσητε τί εἶναι ἡμιθεός, καὶ πρέπει νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι τὸ ὄνομα τοῦτο ἐδίδον εἰς ἤρωας, οἱ ὁποῖοι ἀφοῦ διὰ τῶν μεγάλων κατορθωμάτων τῶν ἐπρόξενουν εὐεργεσίας εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἐλάμβανον θείας τιμᾶς μετὰ τὸν θάνατόν των.

Κατ' εὐτυχίαν τοῦ Λαομέδοντος, ὁ Ποσειδῶν, ἐπανελθὼν εἰς τὸ κράτος του, ἀφοῦ κατεπραῖνθη ὁ θυμὸς τοῦ Διός, δὲν ἐσυλλογίσθη πλέον ἄλλο τι παρὰ νὰ κυβερνᾷ αὐτὸ σοφῶς, καὶ ἡ ἐκδικησις τοῦ θαλασσοῦ τούτου θεοῦ ἐσταμάτησεν ἕως ἐδῶ. Πρέπει δὲ νὰ ἠξέυρητε, καλοὶ μου φίλοι, ὅτι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἡ θάλασσα κατωκεῖτο ἀπὸ πληθῶς ὠραίων νυμφῶν, αἱ ὁποῖαι ὠνομάζοντο *Νηρηίδες*, θυγατέρες τοῦ Νηρέως, ἐνὸς τῶν ἀρχαιοτέρων θεῶν τῆς θαλάσσης.

Μίαν τῶν ἡμερῶν ἐνῶ αἱ νύμφαι αὗται ἐφαίνοντο εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῶν ὑδάτων, καθήμεναι ἐπάνω εἰς πῆν ἀργυρᾶν βάρην τῶν Δελφίνων, καὶ μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπτολισμένην ἀπὸ μαργαρίτας καὶ κοράλλια, ὁ Ποσειδῶν, ὅστις ἕως τότε δὲν εἶχε σκεφθῆ νὰ νυμφευθῇ, παρετήρητε μεταξύ αὐτῶν τὴν νέαν Ἀμφιτρίτην, ἡ ὁποία ὑπερέβαινε κατὰ τὴν ὠραιότητα ὅλας τὰς ἄλλας τῆς ἀδελφᾶς, καὶ ἐσπευσε νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον ἡ ὠραία Νηρηΐς ἐφάνη κατ' ἀρχάς, ὅτι δὲν εἶχε τόσῃν διάθεσιν νὰ λάθῃ μέρος εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐκεῖνου, ὁ ὁποῖος ἐλέγετο, ὅτι ἦτο ὀλίγον δύστροπος, ἀλλὰ χυκτόπιν, κατὰ συμβουλήν ἐνὸς Δελφίνου φίλου τοῦ Ποσειδῶνος, συγκάτενευσε τέλος πάντων νὰ ὑπανδρευθῇ τὸν θεόν. Οὗτος δὲ πρὸς ἀν-

τιμοιβὴν τῆς σπουδαίας ταύτης ὑπηρεσίας, ἔθεσε τὸν Δελφίνα τοῦτον μεταξύ τῶν οὐρανίων σωμάτων, ἐνῶ ἡ Ἀμφιτρίτη, γενομένη βασίλισσα τῆς θαλάσσης, ἔλαβε τὰς τιμὰς, αἱ ὁποῖαι ἤρμοζον εἰς τὴν θεότητά της.

Ὅτε ἡ θεὰ ἐμελλε νὰ διατρέξῃ τὸ κράτος της ἐκάθητο ἐπάνω εἰς κογχύλιον, λευκότερον καὶ ἀπὸ τὸ ὄστρον τοῦ ἐλέφαντος, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ἐκυμάτιζε μέγα πανίον πορφυροῦν τὴν δὲ ἄμαξάν της αὐτὴν ἐσυρον ἵπποι λευκότεροι τῆς χιόνος, καὶ μὲ οὐράς ὄψαριον, ἐνῶ ὀλόγυρα καὶ ὀπισθὲν της συμπαρακολούθουν οἱ Τρίτωνες, τέρατα κατὰ τὸ ἥμισυ ἀνθρώποι, καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὄψαρια καὶ αὐτοὶ παίζοντες τὰς κογχυλίνας σάλπιγγάς των, καὶ καθήμενοι ἐπίσης εἰς κογχύλια· οἱ δὲ Τρίτωνες οὗτοι ἦσαν υἱοὶ τοῦ Ποσειδῶνος. Ἐνίστε κατὰ τὴν διάβασίν της, ἐπαρουσιάζετο ὁ πανούργος Πρωτεύς ποιμὴν τῶν θαλασσοῦν ποιμνίων τοῦ Ποσειδῶνος, τὰ ὁποῖα ἦσαν φῶκαι ἢ θαλάσσια μοσχάρια, ἀντὶ παχέων δαμάλεων, ἢ ἀθῶων προβάτων.

Αὐτὸς ὁ θεὸς Πρωτεύς, παιδί μου, ἦτο υἱὸς τοῦ Ὀκεανοῦ καὶ τῆς Τηθύος, καὶ ἔχαιρε κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους μεγάλην ὑπόληψιν· λέγουσι δὲ ὅτι ὁ Ποσειδῶν πρὸς ἀνταμοιβὴν τῶν πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν του, τοῦ εἶχε δωρήσει νὰ προγινώσκῃ τὸ παρελθόν, τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον· ἀλλὰ δὲν ἦτο εὐκόλον νὰ τὸν ἀναγκάσῃ τις νὰ εἴπῃ ὅ,τι προέβλεπε, διότι ὅτε ἤρχοντο νὰ τὸν συμβουλευθῶσιν, ἐλάμβανεν αἰφνιδίως διαφόρους φοβεράς μορφάς διὰ νὰ μὴ τὸν πλησιάσωσιν· καὶ ἄλλοτε μὲν μετεμορφοῦτο εἰς λέοντα ἢ εἰς τίγριν, ἢ εἰς μανιώδη ἀγριόχοιρον, ἄλλοτε δὲ μετεβάλλετο εἰς ὕδωρ ἢ εἰς χεῖμαρρον πυρός· ἄλλο μέσον διὰ νὰ τὸν ὑποχρεώσῃ τις νὰ προφητεύσῃ δὲν ἦτο, παρὰ νὰ τὸν καταλάβῃ αἰφνιδίως ἐνῶ ἐκοιμᾶτο, καὶ νὰ τὸν δέσῃ τοιουτοτρόπως, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ διαφύγῃ. Ἐν τούτοις ἡ Ἀμφιτρίτη δὲν ἦτο ἡ μόνη κυρίαρχος τῆς θαλάσσης, ἡ Τιθύς θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς καὶ γυνὴ τοῦ Ὀκεανοῦ, καὶ μήτηρ, ὡς εἶπομεν, τοῦ Πρωτεύος εἶχε μερίδιον καὶ αὐτῇ εἰς τὸ θαλάσσιον κράτος. Ἡ θεὰ αὕτη εἶχε, καθὼς λέγουσι, παλάτιον, ὅπου ὁ Ἥλιος κατέβαινε καθ' ἐκάστην ἐσπέραν διὰ νὰ ἀναπαυθῇ.

Βλέπετε, ὅτι κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἡ θάλασσα, ἡ ὁποία τῆς σήμερον μόνον ὄψαρια καὶ κογχύλια περιέχει, δὲν ἔσπερειτο θεοπέτων διὰ τὰ ἐπαγρυπνῶσιν εἰς τὴν διατήρησιν τῶν κυμάτων τῆς ἄλλ' ὅλοι οἱ διάφοροι ἐκεῖνοι θεοί, καὶ αὐτὸς ὁ Ποσειδῶν, δὲν ἤλπιε ναντο πάντοτε τὰ διατηρῶσι εἰς ἡσυχίαν τὸ κινητὸν ἐκεῖνο κράτος.

Ὅτε ὁ θεὸς Αἰὸλος, ὁ πατὴρ καὶ φύλαξ τῶν ἀνέμων, ἀφῆνε καὶ ὑπεκφύγωσιν ἀπὸ τοῦ ἀσκούς τινὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ταραχοποιὰ πνεύματα, τὰ ὁποία ἦσαν ἐκεῖ κλεισμένα, ἡ ὀρμητικὴ πνοή των ὕψιστων κύματα, καὶ διήγειρε τρομεροτάτας τρικυμίας· ὅθεν ἦτο ἀνάγκη ἐνίοτε, ὥς ὁ ἴδιος Ποσειδῶν νὰ ἀναφαινηται ἐπὶ τῶν κυμάτων, καὶ νὰ τὰ προστάξῃ νὰ σιωπήσωσι φοβερίζων αὐτά. Οἱ τρομερώτεροι τῶν ἀνέμων ἐκεῖνων καὶ οἱ ὀλεθρώτεροι εἰς τοὺς ταξειδιώτας ἦσαν ὁ Βορέας καὶ ὁ Νότος. Μίαν τῶν ἡμερῶν μάλιστα ὁ Αἰὸλος ἐλησμόνησε νὰ κλείσῃ τὴν θύραν τοῦ σπηλαίου, ὅπου ἦσαν οἱ μανιακοὶ ἐκεῖνοι παῖδες· αὐτοὶ δὲ ἐξελθόντες ἐπροξένησαν εἰς τὸν κόσμον τρικυμίαν τῆς σον φρικτῆν, ὥστε ἕκτοτε ἐχωρίσθη, καθὼς λέγουσιν, ἡ Σικελία ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν ἐκ τῆς ὀρμῆς τῆς θαλάσσης.

Ἡ ἄμαξα τοῦ Ποσειδῶνος συρομένη ὑπὸ τεσσάρων ἀφριζόντων ἵππων, τῶν ὁποίων ἡ οὐρὰ ἦτο ἀπὸ ὄψαριον, εἶχε τὸ σχῆμα ἐλαφροῦ κογχυλίου· οἱ τροχοὶ τῆς ἦσαν χρυσοὶ καὶ ἐφαίνοντο, ὅτι ἐπί των εἰς τὴν ἐπιράνειαν τῆς θαλάσσης· ὁ δὲ θεὸς ἐφαίνετο καθήμενος ἐκεῖ καὶ κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τρίεναν, δηλ.: καμάκιον μὲ τρεῖς ὀδόντας· τὸ πρόσωπόν του ἔφερε γενειάδα, καὶ ἡ κεφαλὴ του ἦτο ἐστεφανωμένη ἀπὸ θαλάσσια ἄνθη (βλ. σχ. 14). Ὁ ἵππος καὶ ὁ ταῦρος ἦσαν ἀφιερωμένοι εἰς τὸν θεὸν τοῦτον, καὶ τοῦ τὰ ἐπρόσφερον εἰς θυσίαν.

Εἰς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος ἐωρτάζοντο εἰς τὴν Κόρινθον τὰ Ἰσθμια, δηλ.: ἀγῶνες τελούμενοι κατὰ τετραετίαν ἐκεῖ, καὶ ἐπίσημοι ὡς τὰ Ὀλύμπια, περὶ τῶν ὁποίων ἱκανὰ ἐλάλησαμεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν.

ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΟΠΟΙΟΝ ΟΙ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΙ ἸΝΔΟὶ ΣΥΛΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙ ΤΑ ΒΟΥΒΑΛΙΑ.

Ἐὰν ἀνοίξητε τὸν γεωγραφικὸν χάρτην τῆς Ἀμερικῆς, δηλαδὴ τῆς Ἠπειροῦ, τὴν ὁποίαν ἀνεκάλυψεν ὁ μέγας ἐκεῖνος ἀνὴρ Κολόμβος, θέλετε ἰδεῖ, ὅτι ἡ Βορεία Ἀμερικὴ ἀπὸ τὰ ἄνω πρὸς τὰ κάτω διατρέχεται κατὰ τὸ πλεῖστον μέρος ἀπὸ ἓνα τῶν μεγαλειτέρων ποταμῶν, ὁ ὁποῖος ὀνομάζεται Μισσισιππὶς. Ὁ τόπος ὁ κείμενος πρὸς τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ τοῦ ποταμοῦ εἶναι γεμάτος ἀπὸ βουβάλια ἢ ἀγρίους βοῦς, καὶ πολλάκις ἀπαντᾷ τις κοπάδια ἐξ αὐτῶν τῶν ζώων συνιστάμενα εἰς περισσώτερα τῶν δέκα χιλιάδων.

Εἰς ἐκ τῶν τρόπων, κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ Ἀμερικανοὶ Ἰνδοί, δηλαδὴ οἱ αὐτόχθονες κάτοικοι τῆς Ἀμερικῆς, συλλαμβάνουσι τὰ ζῶα ταῦτα εἶναι ὁ ἐξῆς. Ἐκλέγουσιν ἓνα τῶν τολμηροτέρων μεταξὺ των ἐνδρῶν, τοῦ ὁποῖου τὸ σῶμα σκεπάζουσι μὲ δέρμα βουβαλίου εἰς τοιοῦτον τρόπον, ὥστε ν' ἀπατῶνται τὰ βουβάλια, νομίζοντες τὸν ἐνθρονον ζῶον.

Οὕτω λοιπὸν ἐνδεδυμένος ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, στέκεται πλησίον τῆς ἀγέλης καὶ εἰς ἓνα ἐκ τῶν παλυαριθμῶν κρημνῶν, οἵτινες ὑπάρχουσιν ἐκεῖ, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων μάλιστα πολλοὶ ἐκτείνονται πολλὰ μίλια βαθέως εἰς τὴν ξηράν.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ οἱ σύντροφοι τοῦ μεταμορφωμένου εἰς βουβαλίον πλησιάζουσιν ἀπὸ τὰ ὀπισθεν καὶ τὰ πλάγια εἰς τὴν ἀγέλην, καὶ εἶναι ἔτοιμοι ὅταν δοθῇ τὸ σημεῖον νὰ ἐφορμήσωσι κατ' αὐτῆς.

Τὰ ζῶα εὐθὺς τρομάζουσι, καὶ διὰ τὰ διαφύγωσιν ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν κυνηγῶν τρέχουσιν πρὸς τὸν ὑποκρινόμενον τὸ βουβαλίον Ἰνδόν, ὅστις τὰ φέρει ὅσον τὸ δυνατόν ταχύτερα εἰς τὸν ποταμόν, καὶ ἐξαφνα κρύπτεται εἰς τρύπαν τινά, τὴν ὁποίαν ἐκλέγει πρότερον, καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀφῆνει τὴν ἀγέλην εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ποταμοῦ.

Ἀδύνατον εἶναι τότε τὸ ἐπισθοδρομήσωσι τὰ δυστυχῆ ζῶα, διότι αὐτὰ μὴ βλέποντα τὸν κίνδυνον σπρώχνουσι τὰ εὐρισκόμενα ἔμπροσθεν, καὶ οὕτω κατακρημνίζονται ἀμύπολλα εἰς τὸν ποταμόν, καὶ αἱ ὄχθαι αὐτοῦ γέμουσιν ἀπὸ τὰ πτώματα ἐκεῖνα· τότε οἱ Ἰνδοὶ ἐκλέ-

γουσι τὸ καλλίτερον κρέας, καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἀφήνουσιν εἰς τοὺς λύκους.

Πολλάκις εἰς τὸ κινδυνώδες τοῦτο κυνήγιον ὁ ὑποκρινόμενος τῆ βουβάλιον ἢ καταπατεῖται, ἢ εἰάν δὲν προφθάσῃ νὰ προφυλαχθῇ εἰς τὴν τρύπαν, σπρώχνεται καὶ αὐτὸς ὑπὸ τῶν βουβαλίων καὶ πνίγεται εἰς τὴν πιταμόν. (Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.) Φ. Θ. Α.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 13 Ἰερίου 1862.

Κύριε συντάκτα τοῦ περιοδικοῦ συγγράμματος

« Ἡ Φιλόστοργος Μήτηρ. »

Ἐνθαῤῥυνθεὶς ἐκ τοῦ εἰς τὸ τελευταῖον φύλλον τῆς « Φιλοστόργου Μητρὸς » καταχωρισθέντος ποιηματίου μου « ὁ Φθόνος », σὺ στέλλω καὶ ἕτερον ποιημάτιον περὶ τῆς ὑπακοῆς, τοῦ πρωτίστου χρέους τῶν παιδίων. Ἔσομαι δὲ ἐσαεὶ εὐγνώμων καὶ διὰ τὴν καταχώρισιν, καὶ διὰ τὴν μικρὰν ἐπιδιόρθωσιν, τὴν ὁποίαν ἐκάμετε, καὶ διὰ τὰς τελευταίας περὶ ἐμοῦ λέξεις, εἰς τὰς ὁποίας ὁμως ἐλανθάθητε ὀλίγον, διότι εἶμαι οὐχὶ δεκατριῶν, ἀλλὰ δεκαπέντε περὶ τοῦ ἐτῶν.

Ὁ φίλος σας

Κ. Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

« Ἡ ὙΠΑΚΟΗ. »

Ἐπακοή, ὦ μικρὲ παι, τὸ πρωτίστον σου χρέος,

Ἄν θέλῃς σὺ νὰ εὐτυχῆς ὅπταν γείνης νέος.

Ὁ ὑπακούων εἰς γονεῖς, ἢ εἰς τοὺς διδασκάλους,

Τιμὰς ἐφέλκ' εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἐπαίνους τοὺς μεγάλους.

Ἐν γένει εἰς ἀνώτερον ἢ γερωντότερόν σου

Ἐπάκουε, ἢ συγγενῆ, ξένον, ἢ ἀδελφόν σου.

Πρὸ πάντων δὲ πρὸς τοὺς γονεῖς πρέπει νὰ ὑπακούῃς,

Εἰδ' ἄλλως εἰς πᾶν ἔργον σου πάντοτε θὰ προσιρούῃς.

Ἐκαστον τέκνον λέγεται καλὸν μὲν ὑπακούον

Εἰς τοὺς γονεῖς, τριτάθλιον δ' εἰς τούτους παρακούον.

Εἰς πάντα λόγον τῆς μητρὸς ἢ τοῦ πατρὸς, παιδίον, Οὐδόλως μὴ ἀντιλογῆς, εἴν' ἔργον τῶν ἀθλίων.

Ἄλλὰ τυφλῶς ὑπάκουε, αὐτοὶ εἶναι γονεῖς σου,

Καὶ ἐπομένως σύμβουλοι κάλλιστοι τῆς ζωῆς σου.

Δὲν δύνανται οὗτοι κακῶς ποτὲ νὰ συμβουλευσοῦν,

Τὰ τέκνα μὲ τὰς συμβουλάς αὐτῶν θὰ προσδεύσουν.

Ἄν θέλῃς νὰ εὐδοκιμῆς, καὶ εὐτυχῆς νὰ γείνης,

Εἰς τούτων τὴν ὑπακοὴν καὶ σέβας νὰ ἐμμεῖνης.

Ὁ Βασιγκτὸν εἰς τῆς μητρὸς τὸν λόγον ὑπακούσας,

Καὶ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ θέλησιν ἀποκρούσας,

Ἐγένετο μέγας στρατηγός, καὶ ἐπαναστατήσας

Τοὺς βορειαμερικανούς, καὶ Ἄγγλους προσηκίησας,

Ἐκάμε τὴν Ἀμερικὴν μεγάλην καὶ ἑλευθέραν,

Δι' ἀπαραδειγματίστον σέβας πρὸς τὴν μητέρα.

Τὴν χάριν τοῦ καλοῦ Θεοῦ ὁ ὑπακούων ἔχει,

Καὶ εἰς βοήθειαν αὐτοῦ ὁ ἴψιστος προστρέχει.

Ὁ ὑπακούων εἰς γονεῖς, εἰς τοῦ Εὐαγγελίου

Τοὺς λόγους, καὶ τὰς ἐντολάς φυλάττει τοῦ Κυρίου.

Ὁ δὲ παρήκοος φρικτὰς θὰ λάθῃ τιμωρίας,

Ὡς μὴ φυλάττων ἐντολάς Θεοῦ, τὰς τρισαγίας.

Λέγεις ὅτι ἀκολουθεῖς τὰς ἐντολάς Κυρίου,

Καὶ τοὺς τοῦ Θεοῦ καὶ ἱεροῦ λόγους Εὐαγγελίου;

Πῶς εἰς τὴν πέμπτην ἐντολήν, ὦ παι, δὲν ὑπακούεις;

Ταύτην λοιπὸν παραμελεῖς, καὶ ὄλως ἀποκρούεις!

Ἄλλὰ πᾶς ὁ παραμελῶν τὴν ἐντολήν ἐκείνην,

Δὲν πράττει χρέος ἱερὸν, καὶ τὴν εὐγνωμοσύνην.

Ὁ παρακούων εἰς γονεῖς καὶ τὸ θεῖον ἀμαρτάνει,

Αὐτὸς ἀπάσας ἀρετάς καὶ ἀγαθὰ του χάνει.

Ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς τρέχ' εἰς τὸν κόσμον τοῦτον,

Ὁ παρακούων καὶ ἰδοὺ παράδειγμα τοιοῦτον.

Ἄδὰμ ὁ γενεάρχης μας, καὶ Εὐὰ ἡ γυνὴ του,

Παρήκουσαν εἰς τὸν θεόν, ὡς λέγει ἡ γραφὴ του.

Καὶ παρευθὺς ἐξώσθησαν ἐξω τοῦ Παραδείσου,
Πόσον ἐτιμωρήθησαν! Μόνος σου συλλογίσου.
Προσέτι δὲ καὶ ἡ τοῦ Λῶτ γυνὴ ἀπελιθώθη,
Διότι δὲν ὑπήκουσεν, οὕτω μετεμορφώθη.
Καὶ ἄλλα παραδείγματα ὑπάρχουσι μυρία,
Μεγάλως τὴν παρακοὴν προσέχετε, παιδιά.
Ἄν θέλητε εὐδαίμονα καὶ εὐτυγῆ νὰ ᾔσθε,
Τὸν Βασιγκτῶνα, τὸν Ἀδάμ, τὸν Λῶτ νὰ ἐνθυμῆσθε!

Κ. Δ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΓΙΑΝ ΓΡΑΦΗΝ.

- Τί ἔκαμεν ὁ Θεὸς τὴν ἐβδόμην ἡμέραν ;
Μὲ τὸ παράδειγμα τοῦτο τί μᾶς διδάσκει ; (εἰσὸδ. κ'. 11).
Ἄπο ποίαν ὕλην ἐπλάσθη ὁ ἄνθρωπος ;
Τί μανθάνομεν ἀπὸ τοῦτο ; (Κεφ. γ'. 19).
Ποῦ τὸν ἔβαλεν ὁ Θεός ;
Τί σημαίνει ἡ λέξις παράδεισος ;
Ποῖα δένδρα εἶχεν ὁ παράδεισος ;
Πῶς ἐποτίζετο ;
Τί εἶχεν ὁ Ἀδάμ νὰ κάμνη εἰς τὸν παράδεισον ;
Ἐδόθη εἰς αὐτὸν ἄδεια νὰ τρώγῃ ἀπὸ ὅλα τὰ δένδρα τοῦ παρα-
δείσου ;
Ποῖον βοηθὸν ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν Ἀδάμ ;
Ἄπο τί τὸν ἔπλασε ;
Τί εἶπεν ὁ Ἀδάμ, ὅτε εἶδε τὴν γυναῖκα ;
Ὁ Δημιουργὸς ἐπλάσεν ἕνα ἄνδρα καὶ μίαν γυναῖκα.
Τί μανθάνομεν ἀπὸ τοῦτο ; (Ματθ. θ'. 8.)
Διατί δὲν ἐντρέποντο ὁ Ἀδάμ καὶ ἡ γυνὴ του ὄντες γυμνοί ;

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

1. Ὁ μέγας σεισμὸς τῆς Λισβῶνος τοῦ 1755.— 2. Μυθολογία μετὰ εἰκονογραφίας. — 3. Τρόπος κατὰ τὸν ὁποῖον οἱ Ἀμερικανοὶ Ἰνδοὶ συλλαμβάνουσι τὰ βουβάλια.— 4. Ἡ ὑπακοή (ποίημα).— 5. Ἐρωτήσεις εἰς τὴν ἁγίαν Γραφήν.

ΤΥΠΟΙΣ ΦΙΛΟΜΟΥΣΟΥ ΛΕΣΧΗΣ.